

CAN GAZÀ,
Institut contra l'exclusió social

MEMÒRIA 2024

INTRODUCCIÓ

Durant l'any 2024, Can Gazà ha continuat desplegant les seves quatre grans línies d'actuació, que cal recordar:

- D'una banda, atendre en tots els ordres –personals, alimentaris, sanitaris, de vestir, etc.- i sense límit de temps, aquells homes malalts provinents de l'alcoholèmia o de les toxicomanies, irrecuperables per al treball regular i normalitzat, que, sense cap mena de suport econòmic, social o familiar, si no fos per Can Gazà serien hostes del carrer.
- D'altra, servir de casa de recuperació o de salut per a altres homes necessitosos que, momentàniament i per malaltia, estan impeditos per al treball regular però que no tenen les eines necessàries per cuidar-se ni per mantenir econòmicament la seva llar. Amb l'aixopluc momentani de Can Gazà, alguns se'n poden sortir.
- Finalment, ha seguit essent el gran economat i rebost per a moltes persones individuals i famílies.
- A conseqüència de tot plegat, Can Gazà, durant el 2024, ha seguit exercint de talaia i d'observatori del moviment de l'exclusió social de Mallorca, una realitat cada cop més frepant i profunda que no acaba de veure clos el seu cercle assistencial.

Tres són les claus de la pràctica assistencial de Can Gazà, recordem-ho, per aconseguir aquests propòsits:

- L'ús de la xarxa pública de serveis socials i sanitaris, preferentment, com qualsevol altra família resident al Secar de la Real. D'aquesta manera, a banda de posar-nos en mans dels millors professionals, es racionalitza en grau extrem l'equip responsable, amb la qual cosa pràcticament la totalitat del gruix dels recursos econòmics que s'aconsegueixen recauen directament sobre els assistits.
- L'aprofitament de la finca de Can Gazà a camp assimilable a la laborteràpia. La granja de Can Gazà, el seu hort i les seves pastures, a banda de servir-nos de magnífic i esplèndid economat i rebost propi, comporta el tall de feina millor per als assistits. Anant al seu ritme, mantenim en perfecte estat tant el casal com la finca.

- El finançament, a càrrec d'una xarxa d'associats, amics i cooperants altament responsabilitzats amb la filosofia i la pràctica de Can Gazà, que ens permet viure sense cap excedent però amb la màxima dignitat compartint tots els recursos.

Cal insistir en aquest punt principal i capital de tot el procés recuperador de Can Gazà: el suport constant i mantingut dels associats, amics, simpatitzants i cooperants; de les empreses i dels particulars que amb les seves aportacions econòmiques, regulars o esporàdiques, o amb les seves aportacions en espècie permeten que seguim treballant amb la màxima dignitat possible per als homes més necessitosos de Mallorca.

I per això, convé exemplificar aquest compromís amb el nostre projecte amb la generositat de la propietat de Can Gazà, representada per Amparo Benito Cañellas, que, juntament amb els altres hereus, volen mantenir la voluntat de dona Catalina Cañellas, sa mare i anterior propietària, de destinar la finca a l'atenció dels pobres de Mallorca.

També convé tenir un record especial a l'amplíssima llista de mantenidors de la nostra nombrosa família que, puntualment, ens subministren el gènere alimentari o d'higiene que necessitam. Sense ells, òbviament, quadrar els balanços econòmics seria impossible. A força d'oblidar-nos-en d'algun, és de justícia relacionar-los sense que l'ordre d'aparició impliqui grau de rellevància:

- Associació Agrària de Joves Agricultors, ASAJA
- COFLUSA
- Mercadona
- Yachting Gives Back
- Els Rotaris de Mallorca
- Gran Lògia Provincial de les Illes Balears
- La pastisseria "Duc"
- Gelats "Jop"
- "Cárnicas Suñer", de Manacor
- "Ramaders Agrupats", de Felanitx
- Hiper Centro
- El "Club Horizonte»
- Club Lions de Mallorca
- Fundació Minyones
- L'IES del Pont d'Inca
- Els amics de s'Alqueria Blanca que ens ajuden a les matances
- La Confraria de la Mare de Déu de Lluc de Calvià
- Farmàcia Soledad Tinoco
- Embotits Artesanals Matas

I, a banda d'aquests noms propis, molts d'altres anònims –es pot veure en la memòria econòmica- que es recorden de Can Gazà en celebrar un aniversari o una festa, i ens n'ofereixen la recaptació entera.

2. L'ACTIVITAT

2.1. Can Gazà com a centre de distribució

Finalment i com a complement a tot el que s'ha dit fins ara, cal dir que Can Gazà, per als espais que ofereix, s'ha convertit en una mena de centre de distribució dels aliments i altres productes higiènics o de neteja que les distintes empreses amigues i particulars ens van fent arribar.

En aquest sentit, la recepció d'aliments que més transcendeix és l'aportació nadalenca d'ASAJA, que s'inicià fa quinze anys.

Així, de tot allò que rebem, en feim part amb l'Associació Zaqueo, l'Associació Siloè i la Fundació Minyones, que, al seu torn, també ens assorteix de gènere divers i col·labora amb nosaltres estretament.

A part, és clar, de totes aquelles entitats i particulars que, de manera regular o esporàdica, ens demanen queviures.

2.2. Els programes

El lema, encunyat per Jaume Santandreu, que presideix els projectes de Can Gazà és: «La dignitat del marginat exigeix que quan se sigui a taula pugui dir: aquest plat de calent no me'l regalen; me l'he guanyat».

Si el que cal és el retorn de la dignitat i de l'autoafirmació als homes atesos, l'objectiu central de la nostra intervenció, el camí a seguir és que siguin ells els que es responsabilitzin de tenir cura tant del casal com de l'hort i la granja, atenent, sens dubte, l'estat de salut de cadascun. Tanmateix és tan extens i intens l'esment de la finca, que qualsevol mà, per mancada que sigui, és útil i necessària.

D'altra banda, en cap moment, al llarg dels 23 anys que «Can Gazà, Institut contra l'exclusió social» gestiona els programes despleats en aquesta finca, hem deixat de ser una gran família de fet autogestionada, en considerar el model familiar el més adequat per ajudar els assistits en la seva recuperació personal, social i de salut.

2.2.1. Manteniment de la granja i de l'hort

La finca de Can Gazà permet fer hort i pastures, i tenir animals de granja exclusivament per a consum propi. Aquesta petitíssima i particular explotació agrària i ramadera ens permet atendre dues necessitats fonamentals per al nostre projecte assistencial.

Primerament, aportar els productes extrets a la cuina. Cal tenir en compte que a Can Gazà es preparen cinc menjades diàries els tres-cents seixanta-cinc dies de l'any per als vint usuaris, de mitjana, que atén. Això vol dir que la despesa en alimentació és alta, per la qual cosa les aportacions pròpies ens ajuden molt a estalviar despeses.

En segon lloc, i no per importància, les feines inherents a l'esment de l'hort, les pastures i la granja, suposen un veritable viver de feina per als residents. Tinguem present que l'ociositat és la gran enemiga de l'exclusió social extrema, per la qual cosa és essencial erradicar-la en l'atenció prestada a aquelles persones que han iniciat processos de deshabituació, com és el cas dels residents a Can Gazà.

2.2.2. Manteniment del casal

El manteniment del casal exigeix un esment ininterromput i això fa que els residents s'hagin d'esforçar a mantenir nets tant els espais comuns com els de les seves cambres. Aquesta exigència permet que recuperin els hàbits perduts tant d'higiene personal com de neteja. S'insisteix molt en la cura dels seus espais propis.

D'altra banda, també van a càrrec dels residents aquelles tasques de manteniment del casal que no impliquen la participació de professionals especialitzats. I si cal aquesta intervenció, també són els residents els que ajuden els professionals.

Es tracta, en definitiva, com a la resta de llars, de mantenir en les millors condicions les estances del casal.

En aquest apartat cal precisar les aportacions en estris i materials de neteja que ens fa l'associació «Yachting Gives Back» que cobreixen totes les nostres necessitats.

Quant a la higiene personal, també cal fer esment de les aportacions de productes que ens fa la farmàcia Soledad Tinoco,

.

2.2.3. Cuina

Arribats aquí convé obrir un apartat important sobre el proveïment d'aliments. A Can Gazà la despesa en productes alimentaris és pràcticament nul·la gràcies a les aportacions regulars dels supermercats Mercadona, Lidl -a través de l'associació Lyons Club- i Hiper Centro, de Manacor.

A més, la pastisseria Duc i l'associació Yachting Gives Back cobreixen les necessitats alimentàries que no aporten aquestes cadenes i ASAJA, Gelats "Jop", "Cárnicas Suñer", "Ramaders Agrupats" i Embotits Artesanals Matas, anualment ens fan una donació especial quant a quantitat.

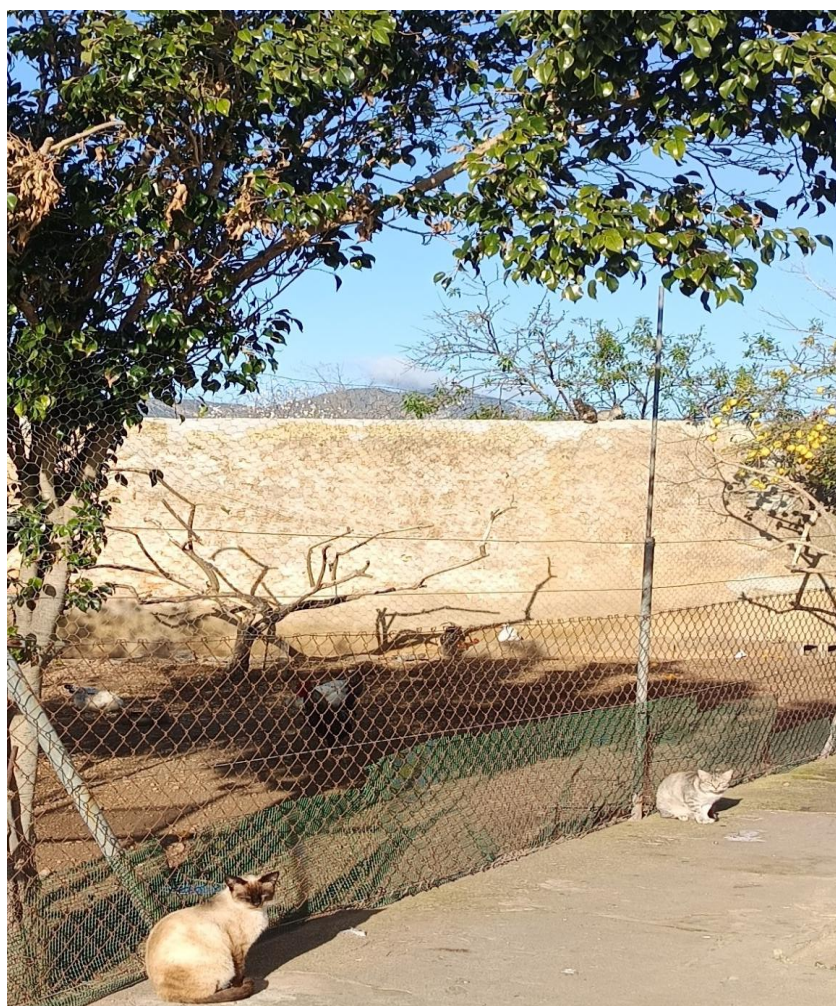
A banda, hi hem d'afegir els productes del nostre hort i de la nostra granja. Així, amb l'esforç dels residents i la generositat d'una cadena de compromissaris amb la causa de Can Gazà, aconseguim que una de les parts més importants del nostre programa assistencial no ocasioni cap despesa econòmica.

Que Can Gazà compti amb cuina pròpia permet, d'una banda, poder oferir als residents menjar fet a l'hora i de qualitat. D'altra, poder rebre aportacions d'aliments de tota mena, sobretot d'aquells que s'han de coure, fet que amplia les possibilitats de donacions en espècie. Finalment, suposa un tall de feina important per a un nombre important de residents.

A Can Gazà es preparen cinc menjades diàries (desdejuní, berenar del matí, dinar, berenar de l'horabaixa i sopar) els tres-cents seixanta-cinc dies de l'any per a les 20 persones, de mitjana, la qual cosa imprimeix a la cuina una dedicació molt exigent.

A més, mensualment s'elaboren 5 menús (de dues-centes unitats cadascun) per al menjador social que gestiona l'Associació Zaqueo a la Plaça Mercadal de Palma.

El servei de cuina també inclou el control del rebost, de la cambra de fred i dels congeladors, raó per la qual és el programa que més actius concentra.

2.2.4. Bugaderia i rober

Per cloure el cercle de l'atenció puntosa a la higiene dels residents i a la neteja dels espais, Can Gazà també compta amb el servei de bugaderia i rober, que es nodreix de les donacions d'amics i cooperants.

Cada resident té assignat un dia a la setmana per davallar la seva bugada i un altre per a rentar la roba de llit.

És un servei diari, donat el nombre d'atesos, al davant del qual hi ha dos residents.

De fer front a les despeses que genera la bugaderia -sabó, suavitzant i manteniment o canvi de rentadores i eixugadores- se'n fa càrrec l'associació Yachting Gives Back.

3. ELS RESIDENTS I ASSISTITS

3.1. Dades i comentaris

Durant l'any 2024 s'han mantingut ocupades les places que tenim disponibles: 20 homes. Les 4 baixes que es produïren, es varen cobrir automàticament.

Quant a la procedència de les altes, provenen de derivacions hospitalàries, de la Xarxa Pública d'atenció a l'exclusió social o directament del carrer, tot i que de cada vegada més són derivacions de la Xarxa per tal de fer més efectiva i operativa l'atenció a l'exclusió social extrema de Mallorca.

Arribats aquí, cal significar que Can Gazà, tot i no estar inclòs en aquesta xarxa pública d'atenció a les persones excloses –circuit depenent de l'Institut Mallorquí d'Afers Socials, del Consell de Mallorca– hi manté una relació permanent i fluïda, de tal manera que, en la pràctica, és com si hi estiguéssim integrats.

Les derivacions hospitalàries posen de manifest una de les més gravíssimes mancances que afecta el col·lectiu cada cop més nombrós d'exclosos socials a Mallorca: la no disponibilitat d'un centre sociosanitari que atengui com es mereixen les persones malaltes sense cap recurs, econòmicament depauperades, socialment arraconades i sanitàriament abandonades.

Aquest greuge, juntament amb el drama que suposen els malalts mentals sense suport que no són atesos com cal per manca d'espais i mitjans, són els dos correctius que amb més urgència s'han d'aplicar en l'atenció a la població socialment marginada de Mallorca si no volem seguir condemnant-la a la deportació, una pràctica gens casadora amb un estat de dret, lliure i democràtic.

I aquesta exigència que des de Can Gazà llançam veu en crit, cal advertir que és àmpliament compartida per tots els centres, recursos, institucions i persones que s'atansen a la nostra població exclosa i en coneixen bé la seva naturalesa.

Per tant, si no s'han arbitrat, encara, les mesures necessàries per resoldre aquesta injustícia clamorosa es deu purament i simple –i reconeixem la duresa i la contundència de la raó adduïda– a la insensibilitat de tots els partits polítics que tenen a les seves mans els mitjans necessaris per resoldre aquest atemptat contra la condició humana més esquarterada.

3.2. La informació i l'orientació oferta

En ser un dels recursos amb més història i fermament consolidat dels centres que atenen la població més marginada de Mallorca, Can Gazà rep diàriament moltes demandes, per via telefònica, a través dels canals que té oberts a les xarxes socials o bé presencialment.

Es tracta d'un servei que no es pot negligir perquè respon a demandes gairebé urgents, moltes d'elles desesperades. Per això, cal reflectir aquests requeriments d'informació i orientació de persones alienes a Can Gazà.

INFORMACIÓ I ORIENTACIÓ 2024

Gener	7
Febrer	11
Març	8
Abril	6
Maig	9
Juny	4
Juliol	5
Agost	2
Setembre	9
Octubre	15
Novembre	12
Desembre	10
TOTAL	98

3.3. El treball amb els residents i assistits

Fet aquest incís, que ens semblava ineludible, cal parar esment a la població residencial de Can Gazà més estable, és a dir, en els 13 homes que han arrelat al casal i que han aconseguit recuperar mínimament el seu tremp personal. Ells són els que, efectivament, donen forma a la nostra intenció d'erigir-nos en una família nombrosa de fet.

Els són els que mantenen viu i despert l'esperit de la casa i que de les dinàmiques relacionals més elementals i bàsiques en fan les bastides d'una nova realitat personal.

És aquest gruix estable de residents els qui ens van marcant les línies a seguir, car no cal oblidar que la idea constitutiva de Can Gazà, la seva naturalesa, és oberta i creativa, gens encarcerada i rígida, atenta en tot moment als canvis que es van produint en el rostre de la desprotecció social.

A més, aquest nombre estable de residents és la millor garantia – probablement l'única – per a l'èxit en la consolidació de les noves incorporacions, en actuar de referent i guia en tot moment als homes que es van incorporant.

Arran de l'experiència de vint-i-un anys com a centre assimilable a una família de fet nombrosa, avaluant i analitzant el camí que hem anat fent i no perdent mai de vista el batec constant de cada moment per tal de donar valor suprem a les persones que, responsablement, s'esforcen per refer en la mesura de les seves possibilitats de salut i personals la seva molta vida, des de fa aquests anys, a més de no permetre l'entrada de cap substància tòxica o alcohòlica a Can Gazà – mesura en peu des de la fundació de la família de fet el 1996 – per ser resident s'ha de ser necessàriament abstinent.

Així, en el cas dels homes provinents de les toxicomanies, no poden ser actius i han d'estar en programes de manteniment amb Metadona, sotmetent-se als controls regulars i acudint a les cites de la Unitat de Conductes Addictives (UCA).

Quant als que provenen de l'alcoholèmia, han de passar per un procés de deshabituació hospitalària i posteriorment seguir els mateixos controls a la UCA.

D'aquesta manera, aconseguim que el grup de 20 residents segueixi sempre la mateixa direcció quant a la responsabilitat personal. El reforç mutu, en aquest cas, i atenent la precarietat extrema –humana i de salut– que presenten gairebé tots ells, encara serveix d'estímul per trobar forces i seguir dempeus.

D'altra banda, el model de convivència recuperativa que proposa Can Gazà, basat en l'autoregulació i l'autoesment, no seria possible sense aquest requisit. En aquest sentit, cal insistir que qui fa el casal, l'eix central de l'actuació de tots, és la recuperació –als màxims nivells possibles- a través de compartir espais, experiències, economia, objectius i, òbviament, apropaments personals.

I en ser, els residents i la millora de la seva situació, l'objectiu central de Can Gazà, necessàriament han de ser ells qui tinguin cura, primer de tot, dels companys impossibilitats o amb dificultats de deambulació, una tasca essencial marca de la casa.

Sense aquest compromís exprés d'ajudar i de socórrer qui n'està necessitat, no hi ha cabuda a Can Gazà. I, a més, també són els residents que se'n cuiden del manteniment de la granja i del casal que prou feina donen, com ja s'ha comentat. Així, cada un d'acord amb les seves disponibilitats físiques, té encomanada una feina diària de tres hores com a poc.

Tenint present, com s'acaba de dir, que el manteniment del casal i de la granja és prou exigent i que els 20 residents presenten diferents graus de disponibilitat física, s'han establert dos grups de feina.

Un primer, que durant tres hores diàries i obligatòriament, tenen encomanada una tasca concreta, que perfectament pot ser acomplerta amb aquest temps. Essencialment es tracta de la neteja de les estances del casal. Dels quefers inherents a la cuina en té cura un equip permanent.

I un segon grup, nodrit amb aquells residents que es troben en millors condicions físiques, per la qual cosa poden superar sense excessius problemes aquestes tres hores diàries de treball, que tenen esment de la cuina, de l'hort, de la granja, i del servei de bugaderia.

3.4. L'atenció constant al seu estat de salut

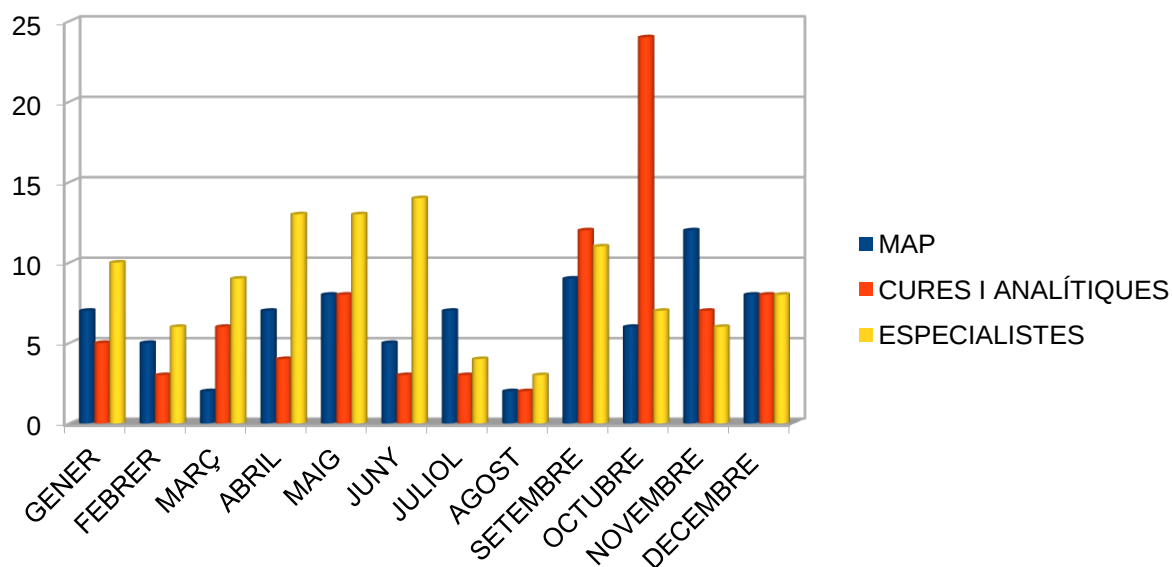
Com ja s'ha dit, Can Gazà acull homes malalts de distint grau degut a l'abús de substàncies alcohòliques o tòxiques, en abstinència, i incapacitants per al retorn al mercat laboral ordinari. Aquesta determinació fa que l'atenció que dedicam a l'estat de salut de cada un dels residents o assistits sigui permanent.

A l'atenció sanitària dels residents hi dedicam un cooperant en exclusiva que, de mitjana diària, hi sol destinar unes quatre hores de la seva jornada.

Pensem que no tots els residents, per dificultats de mobilitat o dèficits d'atenció, poden acudir sols al centre de salut per qualsevol acte mèdic o a l'hospital de referència en els casos dels que segueixen tractament antisida. Igualment al grup que setmanalment se sotmeten als controls de consum de la UCA.

En paral·lel, els ingressos hospitalaris també són freqüents, la qual cosa imposa un règim de visites per cobrir les seves necessitats que de cap de les maneres no podem eludir, car consideram els ingressats els nostres familiars, naturalment. I, per aquesta raó, esdevenim el contacte entre l'equip mèdic i el nostre resident ingressat.

VISITES MÈDIQUES 2024

VISITES MÈDIQUES 2024

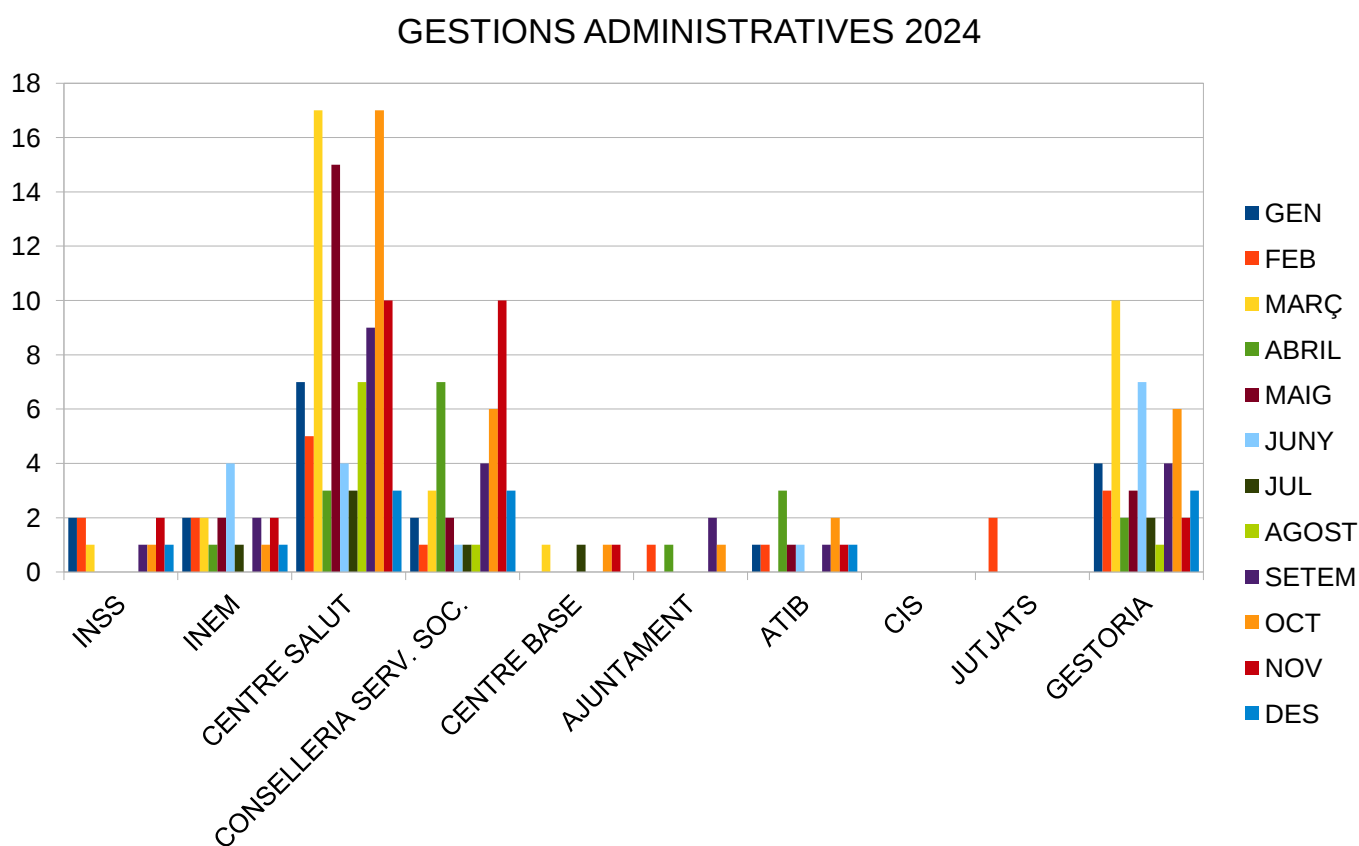
	MAP	CURES I ANALÍTIQUES	ESPECIALISTES	TOTAL
GENER	7	5	10	22
FEBRER	5	3	6	14
MARÇ	2	6	9	17
ABRIL	7	4	13	24
MAIG	8	8	13	29
JUNY	5	3	14	22
JULIOL	7	3	4	14
AGOST	2	2	3	7
SETEMBRE	9	12	11	32
OCTUBRE	6	24	7	37
NOVEMBRE	12	7	6	25
DESEMBRE	8	8	8	24
TOTAL	78	85	104	267

3.5. Les relacions externes, les regularitzacions administratives i altres tasques burocràtiques

Són molts els residents a Can Gazà que, en entrar, no tenen regularitzada la seva situació administrativa. D'altres, tot i poder-hi optar, no cobren cap pensió no-contributiva per no haver-la tramitat ni presenten, en el moment de l'ingrés, el grau de dependència. Alguns mantenen encara causes pendents judicials menors.

Totes aquestes situacions generen caterves de tràmits que es duen a terme amb l'acompanyament d'un membre de l'equip de treball.

Durant el 2024, es varen fer un total de **241** gestions distribuïdes de la següent manera:

GESTIONS ADMINISTRATIVES 2024

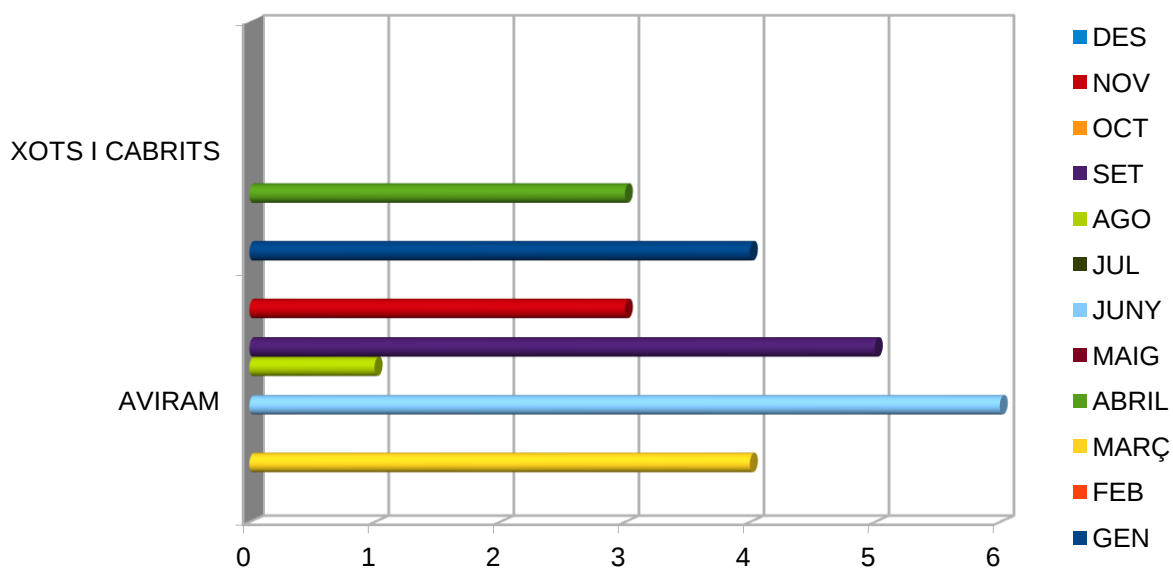
	GEN	FEB	MARÇ	ABRL	MAIG	JUNY	JUL	AGOST	SETEM	OCT	NOV	DES	TOTAL
INSS	2	2	1	0	0	0	0	0	1	1	2	1	10
INEM	2	2	2	1	2	4	1	0	2	1	2	1	20
CENTRE SALUT	7	5	17	3	15	4	3	7	9	17	10	3	100
CONS. SERV. SOC.	2	1	3	7	2	1	1	1	4	6	10	3	41
CENTRE BASE	0	0	1	0	0	0	1	0	0	1	1	0	4
AJUNTAMENT	0	1	0	1	0	0	0	0	2	1	0	0	5
ATIB	1	1	0	3	1	1	0	0	1	2	1	1	12
CIS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JUTJATS	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
GESTORIA	4	3	10	2	3	7	2	1	4	6	2	3	47
TOTAL	18	17	34	17	23	17	8	9	23	35	28	12	241

3.6. El manteniment de l'hort i la granja

Per obtenir el màxim rendiment tant a la granja com a l'hort de Can Gazà –insistim: la clau de volta de tot el procés d'atenció de l'entitat- destinam un cooperant en exclusiva a la coordinació de la seva producció.

S'ha de tenir en compte que el seu manteniment ocupa bona part dels residents en disposició de treballar, ni que sigui unes hores, raó per la qual esmerçar molta cura a la seva direcció incideix decididament en el seu màxim aprofitament.

ANIMALS SACRIFICATS 2024

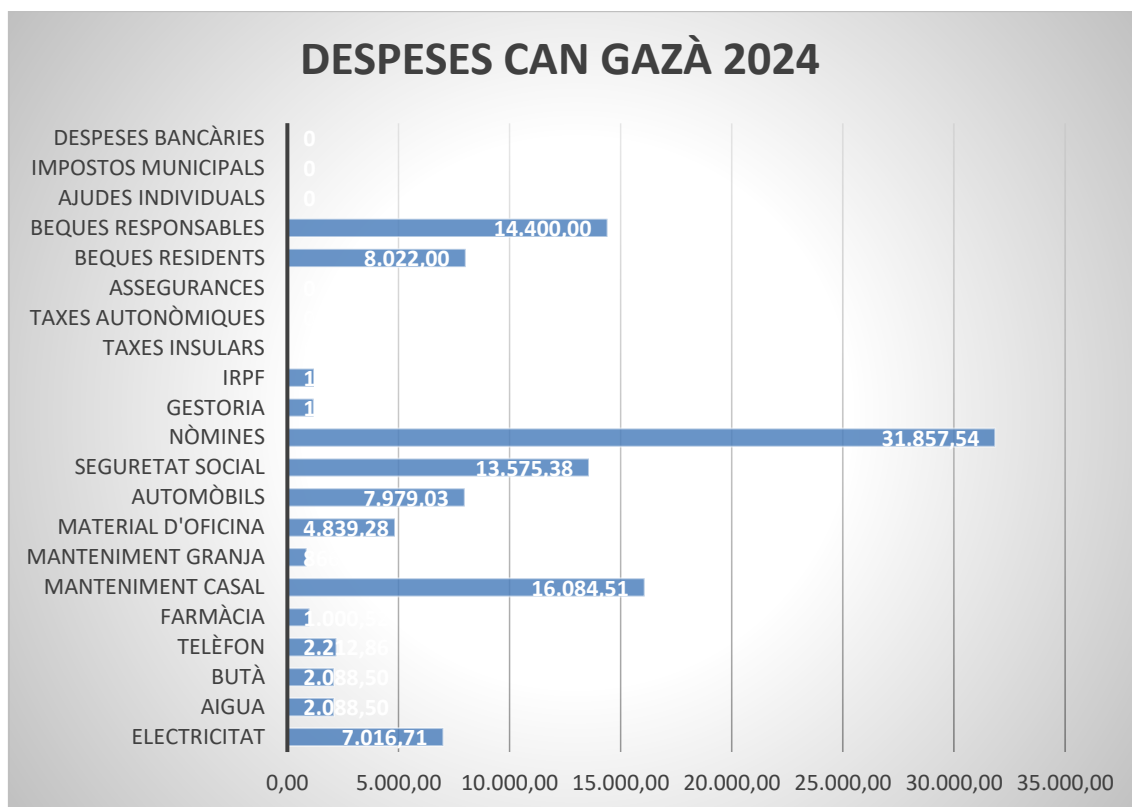
ANIMALS SACRIFICATS 2024

	GE N	FEB	MARÇ	ABRIL	MAIG	JUNY	JUL	AGO	SET	OCT	NOV	DES	TOTAL
AVIRAM			4			6		1	5		3		19
XOTS I CABRITS	4			3									7
TOTAL	4		4	3		6		1	5		3		26

4.- DADES ECONÒMIQUES

DESPESES CAN GAZÀ ICES 2024

Electricitat	7.016,71
Aigua	2.088,50
Butà	2.088,50
Telèfon	2.212,86
Farmàcia	1.000,52
Manteniment casal	16.084,51
Manteniment granja	866,94
Material d'oficina	4.839,28
Automòbils	7.979,03
Seguretat social	13.575,38
Nòmines	31.857,54
Gestoria	1.178,10
IRPF	1.199,29
Taxes insulars	86,43
Taxes autonòmiques	24,38
Assegurances	1.908,11
Beques residents	8.022,00
Beques responsables	14.400,00
Ajudes individuals	1,320,00
Impostos municipals	261,32
Despeses bancàries	271,45
TOTAL	114.409,16

INGRESSOS CAN GAZÀ 2024

QUOTES DE SOCIS	12.484,00
INSTITUT MALLORQUÍ D'AFERS SOCIALS	32.000,00
FUNDACIÓ GUILLEM CIFRE	4.000,00
DONATIUS	54.335,61
APORTACIO DELS RESIDENTS	3.120,00
CAMPANYES	8.500,00
Total	114.439,61

